

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe economice

CURRICULUM

la modulul

FISCALITATE. CONTABILITATE ÎN COMERȚ

Ciclul I, studii superioare de licență

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 041 Științe economice

Codul și denumirea domeniului de formare profesională: 0413 Business și administrare

Codul și denumirea specialității: 0413.1 Business și administrare

Forma de organizare a învățământului superior: învățământ cu frecvență

Autori:

conf. univ., dr. Carolina TCACI

conf. univ., dr. Victoria POSTOLACHE

asist. univ. Corina NICHITCIN

asist. univ. Liția DUMBRAVANU

BĂLȚI, 2024

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe economice

Procesul-verbal nr. 7 din 27.02.2024

Șefa Catedrei de științe economice

TCACI conf. univ., dr. Carolina TCACI

Analizat și recomandat la ședința Comisiei metodice a Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

Procesul-verbal nr. 6 din 09.04.2024

Președintele Comisiei metodice al Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului POPOV conf. univ., dr. Lidia POPOV

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

Procesul-verbal nr. 9 din 09.04.2024

Decana Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

CIOBANU conf. univ., dr. Ina CIOBANU

Informații de identificare a modulului

Facultatea: Științe Reale, Economice și ale Mediului

Catedra: Științe economice

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 041 Științe economice

Codul și denumirea domeniului de formare profesională la ciclul I: 0413 Business și administrare

Codul și denumirea specialității: 0413.1 Business și administrare

Administrarea modulului

Codul modulului	Nr. de credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Curs	Seminar	Laborator	Lucrul individual al studentului		
S.05.O.037	6	180	45	45	-	90	Examen scris	Română

Anul de studii și semestrul în care se studiază: Anul III, Semestrul 5

Forma de organizare a învățământului: Cu frecvență

Regimul modulului: Obligatoriu

Categoria formativă: De specialitate

Informații referitoare la cadrele didactice

Victoria POSTOLACHE, doctor în științe economice, conferențiară universitară, absolventă a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, specialitatea „Contabilitate și audit”, doctorat specialitatea „Finanțe” la Academia de Studii Economice din Moldova.

Domeniul de interes științific: Activitate bancară, control financiar, finanțe publice și private, fiscalitate, contabilitate bancară.

Biroul: Catedra de științe economice.

E-mail: victoria.postolache@usarb.md.

Ziua de consultații: Miercuri, 15:00 – 16:30. Consultațiile se oferă față în față, pe poșta electronică, prin videoconferință (aplicația Google Meet, Zoom etc.).

Corina NICHITCIN, asistentă universitară, studii postuniversitare de masterat.

Domeniul de interes științific: Contabilitate, fiscalitate, asigurări.

Biroul: Catedra de științe economice.

E-mail: corina.nichitcin@usarb.md.

Orele de consultații: Miercuri, 15:00 – 16:30. Consultațiile se oferă față în față, pe poșta electronică, prin videoconferință (aplicația Google Meet, Zoom etc.).

Carolina TCACI, dr. în economie, conferențiară universitară la Catedra de științe economice, Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului. Absolventă a Academiei de Studii Economice a Moldovei, specialitatea – Economie, organizare și dirijare în comerț și alimentația publică. Activează în cadrul Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți din anul 1997. În anul 2011 a susținut teza de doctor în economie la specialitatea 521.03 - Economie și management în domeniul de activitate. În anul 2015 a obținut titlul științifico-didactic de conferențiar universitar. A realizat peste 40 de publicații științifice și științifico-metodice, inclusiv 1 monografie, 3 manuale, circa 35 articole, inclusiv în reviste din Registrul Național al revistelor de profil, categoria B și C. Conducător de doctorat, un doctorand susținut.

Ziua de consultații: Luni și joi de la 13:15 – 14:45. Modalitatea: videoconferință, poșta electronică (carolina.tcaci@usarb.md), Viber, face-to-face.

Sediul – biroul 518.

Lilia DUMBRAVANU, asistentă universitară, studii postuniversitare de masterat, absolventă a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, specialitatea „Contabilitate și audit”.

Domeniul de interes științific: Contabilitate, fiscalitate, prețuri etc.

Biroul: Catedra de științe economice.

E-mail: lilia.dumbravanu@usarb.md.

Ziua de consultații: Miercuri, 15:00 – 16:30. Consultațiile se oferă față în față, pe poșta electronică, prin videoconferință (aplicația Google Meet, Zoom etc.).

Integrarea unităților de curs din componența modulului în programul de studii

Unitatea de curs *Fiscalitate* are o importanță deosebită în formarea specialiștilor economiști, reprezentând o treaptă necesară pentru crearea și consolidarea unui sistem de cunoștințe teoretice și abilități practice în domeniul fiscal, care va permite viitorilor specialiști să facă față cerințelor crescânde ale economiei de piață, fiind competitivi pe piața muncii.

La studierea unității de curs, atenția studenților este direcționată spre caracterul aplicativ al acesteia, se identifică unde și când aptitudinile teoretice studiate pot fi implementate în activitățile practice viitoare. În procesul studierii fiecărui tip de impozite sau taxe, studentul trebuie nu numai să învețe principiile calculării acestora, ci și să înțeleagă semnificația lor ca instrumente ce reglementează relațiile economice.

Unitatea de curs *Contabilitatea în comerț* logic este o continuitate a cursului Contabilitate. Studiul acestei discipline permite studenților să acumuleze cunoștințele necesare privind evidența mărfurilor în unitățile de comerț cu ridicata, cu amănuntul și în alimentația publică.

Conținutul unității de curs *Contabilitatea în comerț* cuprinde și cerințele generale, ce rezultă din Standardele Naționale de Contabilitate.

Contabilitatea în comerț le asigură studenților pregătirea teoretică, precum și formarea deprinderilor corespunzătoare lucrului practic cu documentele primare și registrele contabile care stau la baza înregistrărilor operațiunilor la entitățile de comerț.

Exigențe și competențe prealabile

Studentul, prealabil, trebuie să posede la nivel teoretic și aplicativ competențe vizate în teoriile și doctrinele economice, finanțe publice, bazele contabilității, precum:

- cunoașterea conceptelor teoretice cu privire la impozite și taxe;
- clasificarea impozitelor după diferite criterii;
- cunoașterea noțiunilor de: valoare de intrare, cheltuieli, venituri, evaluare;
- identificarea utilizatorilor de informație contabilă;
- cunoașterea esenței procedurilor de evaluare a stocurilor la intrarea și ieșirea din patrimoniu;
- utilizarea planului general de conturi contabile.

Competențe profesionale și transversale dezvoltate în cadrul unităților de curs din componența modului

Prin conținutul său și activitățile de învățare a studenților, unitățile de curs din componența modului *Fiscalitate. Contabilitate în comerț* contribuie la dezvoltarea următoarelor competențe profesionale și transversale necesare viitorului specialist din domeniul economic.

Competențe profesionale (CP):

CP1. Operarea cu fundamentele științifice ale economiei și ale managementului, precum și utilizarea acestor noțiuni în comunicarea profesională.

CP2. Elaborarea modelelor pentru descrierea fenomenelor și a proceselor practice.

CP3. Elaborarea, proiectarea și analiza alternativelor de rezolvare a operațiilor/situațiilor economice.

CP4. Argumentarea deciziilor de conducere pe probleme concrete utilizând concepte, teorii și raționamente economice.

Competențe transversale (CT):

CT3. Valorificarea principiului de perfecționare continuă, utilizarea oportunităților de formare continuă, a instrumentelor și a resurselor de învățare pentru dezvoltarea profesională și personală.

Finalitățile unităților de curs din componența modului

Rezultatele învățării modului *Fiscalitate. Contabilitate în comerț* reprezintă un sistem integru de cunoștințe, care denotă că la finalizarea studierii unității de curs studentul va fi capabil:

- să examineze și să aplice prevederile actelor normative și legislative cu atribuție fiscală în Republica Moldova;
- să aplice deducerile fiscale și/sau scutirile, efectuând calcule specifice pentru stabilirea mărimii venitului impozabil;
- să calculeze sumele datorate bugetului de stat pentru diferite tipuri de impozite și taxe, aplicînd cotele de impozitare corespunzătoare scutirile la care contribuabilul are dreptul;
- să descrie contabilitatea unităților de comerț cu amănuntul, a comerțului cu ridicata și în alimentația publică;
- să relateze metodele de constatare și evaluare a mărfurilor la intrarea și ieșirea din patrimoniu;
- să identifice importanța Standardelor Naționale de Contabilitate privind contabilitatea mărfurilor în unitățile de comerț și alimentație publică din Republica Moldova.

Conținutul unităților de curs din componența modului: Fiscalitate

Nr. d/o	Tematica	Nr. de ore	
		Curs	Seminar
1.	Tema 1. Bazele impozitării	2	1
	1.1. Esența și conținutul fiscalității		
	1.2. Apariția și evoluția impozitelor		
	1.3. Conținutul social-economic al impozitelor și taxelor		
	1.4. Elementele impozitului		
1.5. Principiile generale ale fiscalității			
2.	Tema 2. Sistemul fiscal al Republicii Moldova	2	1
	2.1. Esența sistemului fiscal al Republicii Moldova		
	2.2. Funcțiile impozitelor și factorii de influență		
	2.3. Clasificarea impozitelor după diferite criterii		
2.4. Drepturile și obligațiile și apărarea intereselor contribuabililor			
3.	Tema 3. Impozitul pe venit aferent persoanelor care practică activitatea de antreprenariat: noțiuni generale privind impozitul pe venit	3	1
	3.1. Esența impozitului pe venit. Subiecții și obiectul impozabil. Cotele impozitului pe venit		
	3.2. Sursele de venit impozabil și veniturile neimpozabile		
	3.3. Deducerile permise în scopuri fiscale		
	3.4. Reglementarea cheltuielilor de producție în scopuri fiscale. Deducerea amortizării în scopuri fiscale		
4.	Tema 4. Impozitul pe venit aferent persoanelor care practică activitatea de antreprenariat: calculul impozitului pe venit și prezentarea declarației cu privire la impozitul pe venit	3	1

Nr. d/o	Tematica	Nr. de ore	
		Curs	Seminar
	4.1. Reguli de evidență a veniturilor și cheltuielilor 4.2. Modul de determinare a venitului impozabil și de calculare a impozitului pe venit 4.3. Impozitarea unor categorii de contribuabili 4.4. Perioada fiscală a impozitului pe venit. Modalitatea de declarare și de plată a impozitului pe venit		
5.	Tema 5. Impozitul pe venit reținut la sursa de plată 5.1. Subiecții și obiectul impozitului pe venit reținut la sursa de plată 5.2. Reținerea impozitului pe venit din salariu și din alte plăți efectuate de către patron în folosul angajatului 5.3. Reținerea impozitului pe venit din alte plăți decât salariul 5.4. Achitarea impozitelor reținute la sursa de plată și prezentarea documentelor privind plățile și /sau impozitele reținute	2	1
Evaluare periodică		–	1
6.	Tema 6. Taxa pe valoare adăugată 6.1. Esența TVA, subiecții și obiectul impunerii cu TVA. Cotele TVA 6.2. Înregistrarea ca plătitor de TVA. Anularea înregistrării ca plătitor de TVA. Factura fiscală 6.3. Livrări scutite de TVA fără drept de deducere. Livrări scutite de TVA cu drept de deducere 6.4. Modalitatea de calculare a TVA, trecerea în cont a TVA, perioada fiscală a TVA 6.5. Declarația privind TVA. Procedura de restituire a TVA	4	2
7.	Tema 7. Accizele 7.1. Esența accizelor. Subiecții și obiectele impunerii cu accize. Cotele accizelor 7.2. Procedura de înregistrare a plătitorilor de acciz 7.3. Modalitatea de calcul, trecerea în cont și restituirea accizelor 7.4. Înlesniri acordate la plata accizelor 7.5. Declarația privind accizele și perioada fiscală a accizelor	2	1
8.	Tema 8. Impozitul privat. Taxele rutiere și taxele vamale 8.1. Subiecții și obiectul impunerii cu impozit privat. Cotele impozitului privat și stabilirea acestora. Calculul și achitarea impozitului privat 8.2. Taxele vamale – subiecții, obiectele, cotele de impozitare. Procedura de import și export a mărfurilor 8.3. Calculul și achitarea taxelor vamale. Baza de calcul a taxelor vamale 8.4. Taxele percepute în fondul rutier: subiecții și obiectele impozabile 8.5. Cotele taxelor rutiere 8.6. Modul de calculare și termenele de achitare a taxelor percepute în fondul rutier	4	2
9.	Tema 9. Impozitul pe bunurile imobiliare, impozitul funciar și impozitul pe avere 9.1. Evaluarea valorii bunului imobil. Baza impozabilă a impozitului pe bunuri imobiliare. Subiecții și obiectul impunerii 9.2. Cotele impozitului pe bunuri imobiliare. Modalitatea de calcul și termenele de achitare a impozitului pe bunuri imobiliare 9.3. Esența impozitului funciar. Subiecții și obiectele impozabile	2	1

Nr. d/o	Tematica	Nr. de ore	
		Curs	Seminar
	9.4. Cotele impozitului funciar. Modalitatea de calcul și termenele de achitare a impozitului funciar 9.5. Scutirile de la plata impozitului pe bunuri imobiliare/impozitului funciar 9.6. Administrarea impozitului pe bunuri imobiliare și a celui funciar 9.7. Particularitățile impunerii cu impozitul pe avere		
10.	Tema 10. Taxele pentru resursele naturale. Taxele locale 10.1. Sistemul taxelor pentru resursele naturale. Obiectele și subiecții impozabili. Cotele taxelor pentru resursele naturale 10.2. Modalitatea de calcul și termenele de achitare a taxelor pentru resursele naturale 10.3. Taxele locale – sursă a formării bugetelor locale 10.4. Subiecții și obiectele impozabile cu taxe locale 10.5. Baza impozabilă a taxelor locale, modul de calcul și termenele de achitare a acestora	2	1
11.	Tema 11. Controlul fiscal: esență, forme și mod de realizare 11.1. Definiția și importanța controlului fiscal 11.2. Tipologia formelor de control fiscal 11.3. Modalitatea de realizare a formelor de control fiscal	2	1
12.	Tema 12. Evaziunea fiscală: forme, modalități de prevenire și combatere 11.1. Definiția și formele evaziunii fiscale. 11.2. Conținutul infracțiunii de evaziune fiscală. 11.3. Răspunderea juridică pentru evaziune fiscală 11.4. Metode de combatere a evaziunii fiscale	2	-
Total		30	15

Structura unității de curs *Contabilitate în comerț* este prezentată în tabelul de mai jos.

Nr. d/o	Tematica	Nr. de ore	
		Curs	Seminar
1.	Tema 1. Organizarea generală a contabilității în comerț 1.1. Obiectul de activitate al entităților economice în ramura comerțului 1.2. Principii și reguli de evaluare a stocurilor de mărfuri 1.3. Structuri de prețuri și formarea lor	2	4
2.	Tema 2. Contabilitatea circulației mărfurilor 2.1. Formele și documentele aprovizionării cu mărfuri a activităților de comerț 2.2. Contabilitatea aprovizionării cu mărfuri 2.3. Formele și documentele vânzării mărfurilor a activităților de comerț 2.4. Contabilitatea vânzărilor în unitățile de comerț cu ridicata 2.5. Contabilitatea vânzărilor în unitățile de comerț cu amănuntul 2.6. Contabilitatea vânzării mărfurilor cu plata integrală în numerar 2.7. Contabilitatea vânzării mărfurilor prin alte forme de vânzare 2.8. Contabilitatea circulației mărfurilor în consignație 2.9. Contabilitatea circulației ambalajelor 2.9. Sistemul de dări de seamă al gestionarilor	4	8
3.	Tema 3. Contabilitatea producției și circulației mărfurilor în unitățile de alimentație publică	5	8

Nr. d/o	Tematica	Nr. de ore	
		Curs	Seminar
	3.1. Influența particularităților alimentației publice asupra organizării contabilității 3.2. Calculația și formarea prețurilor în alimentația publică 3.3. Documentarea și contabilizarea materiei prime și a produselor finite în laboratoarele de cofetărie și patiserie 3.4. Contabilitatea vânzărilor în unitățile de alimentație publică 3.5. Formele și documentele aprovizionării cu materii prime, produse și mărfuri în unitățile de alimentație publică 3.6. Contabilitatea mărfurilor bufetelor și a magazinelor de culinărie 3.7. Particularitățile dărilor de seamă a gestionarilor privind circulația materiei prime, produselor și mărfurilor în unitățile de alimentație publică		
Evaluare periodică		–	2
	Tema 4. Contabilitatea altor operațiuni privind mărfurile		
4.	4.1. Inventarierea mărfurilor și produselor – necesitate și etapele inventarierii 4.2. Stabilirea, regularizarea și contabilitatea diferențelor de inventariere 4.3. Reevaluarea mărfurilor. Contabilitatea rezultatelor reevaluării 4.4. Contabilitatea returnărilor de mărfuri	2	4
	Tema 5. Contabilitatea operațiunilor cu ambalaje		
5.	5.1. Clasificarea ambalajelor și organizarea contabilității acestora 5.2. Contabilitatea circulației ambalajelor	2	4
Total		15	30

Strategii de predare și învățare

În cadrul modulului *Fiscalitate. Contabilitate în comerț* se vor utiliza următoarele strategii de predare și de învățare centrate pe student: instruire diferențiată, instruire adaptivă, tehnici de dezvoltare a gândirii critice, prelegerea bazată pe 3 „C” (claritate, creativitate, concretizare), seminarul cu utilizarea mesei rotunde, seminar cu folosirea metodei analizei situațiilor concrete, metode intuitive de învățare creativă (brainstorming, discuție Panel, problematizarea, metoda cazului).

Pentru asigurarea realizării strategiilor didactice menționate se vor utiliza suportul de curs, cursul de instruire pe platforma de învățare MOODLE, prezentările elaborate în aplicația PowerPoint, consultații individuale.

Activități de lucru individual al studentului

Activitatea individuală la modulul *Fiscalitate. Contabilitate în comerț* este o componentă obligatorie a activității de instruire și include studiul după manualele recomandate și suportul de curs oferit de către titularul cursului. Repartizarea orelor pentru activitățile de lucru individual (total 90 de ore, inclusiv 45 de ore *Fiscalitate* și 45 de ore *Contabilitate în comerț*) este prezentată în tabelele de mai jos.

Unitatea de curs Fiscalitate

Nr. d/o	Tipul activității	Nr. ore
1.	Studierea prevederilor cadrului normativ de reglementarea a sistemului de impozite și taxe în Republica Moldova.	10
2.	Elaborarea unui referat în baza temei propuse spre cercetare în mod individual (L_1).	15
3.	Realizarea sarcinilor individuale propuse de cadrul didactic (L_2).	10
4.	Pregătirea pentru evaluarea finală (examen).	10
Total		45

Sarcinile din compartimentul lucrului individual se realizează de către toți studenții pentru lecțiile ce corespund tematicii respectivelor însărcinări. Aprecierea lucrului individual se efectuează prin verificarea sintezelor materialului studiat individual, inițierea discuțiilor de grup cu studenții pe tematica lucrului individual, interogarea studenților, simularea unor situații practice, soluționarea cărora necesită aplicarea legislației în domeniul fiscalității, contabilității în comerț verificarea studiilor de caz individuale ale studenților etc.

Studentul urmează să prezinte următoarele sarcini individuale la unitatea de curs *Fiscalitate*:

1. Referat, la una din temele propuse de cadrul didactic sau de către student (L_1);
2. Realizarea sarcinilor individuale propuse de cadrul didactic (L_2).

Nota/media pentru lucrul individual (L_i) se determină în baza formulei:

$$L_i = \frac{L_1 + L_2}{2}$$

Unitatea de curs Contabilitate în comerț

Nr. d/o	Tipul activității	Nr. ore
1.	Studierea cadrului legal și conspectelor temelor unității de curs, elaborate de cadrul didactic.	9
2.	Teste de autoevaluare, rezolvate (L_1)	9
3.	Realizarea sarcinilor individuale propuse de cadrul didactic (L_2)	9
4.	Problemă complexă rezolvată (L_3)	9
5.	Pregătirea pentru evaluarea finală (examen)	9
Total		45

Studentul urmează să prezinte următoarele sarcini individuale la unitatea de curs *Contabilitate în comerț*:

1. Teste de autoevaluare, rezolvate (L_1);
2. Realizarea sarcinilor individuale propuse de cadrul didactic (L_2);
3. Problemă complexă rezolvată (L_3).

Nota/media pentru lucrul individual (L_i) se determină în baza formulei:

$$L_i = \frac{L_1 + L_2 + L_3}{3}$$

Nota/media pentru lucrul individual (L_i) la modulul *Fiscalitate. Contabilitate în comerț* se determină în baza formulei:

$$L_i = \frac{L_{1(50\%)} + L_{2(50\%)}}{2},$$

unde $L_{1(50\%)}$ – media pentru lucrul individual la unitatea de curs *Fiscalitate*, $L_{2(50\%)}$ - media pentru lucrul individual la unitatea de curs *Contabilitatea în comerț*.

La elaborarea referatului studenții urmează să respecte următoarele cerințe:

1. Volumul textului referatului, inclusiv resursele informaționale, urmează să cuprindă: minim 8 pagini, maxim 15 pagini. Cerințe de tehnoredactare: formatul hârtiei A4, parametrii paginii: 3 cm - stânga, 2 cm – sus, 2 cm – jos, 1.5 cm – dreapta, fontul Times New Roman, mărimea caracterelor 12 pt, spațiul dintre rânduri 1.5, numerotarea paginilor în subsol, alinierea la centru.

2. Toate tabelele referatului trebuie să dispună de trimitere în textul lucrării. Figura, schema sau diagrama este numerotată și urmată de titlu care descrie conținutul acesteia, care se indică la mijlocul tabelului, fontul Times New Roman, mărimea 11 pt, fără semn de punctuație la sfârșit, intervalul dintre rânduri în tabel 1.15.

3. Referatul este o lucrare de dimensiuni mici sau medii care include studiul unui fenomen sau proces social, economic, întocmit pe baza unor cercetări bibliografice, a unor studii cazuistice sau experimentale în baza prelucrării unor date statistice.

Un referat va include următoarele compartimente:

- foaia de titlu;
- cuprinsul automat;
- introducerea;
- abordarea temei cercetate, descriindu-se stadiul actual al cercetărilor din domeniul din care face parte tema investigată, dezvoltarea studiului temei analizate;
- concluziile, opiniile personale și direcțiile ulterioare posibile de cercetare referitoare la tema abordată;
- referințe bibliografice;
- anexe.

Referatul va fi analizat din punct de vedere al profesionalismului cu care a fost executat. Cadrul didactic va evalua conținutul referatului și prezentarea acestuia (acuratețe, ortografie, exprimare, formatare).

Referatul urmează a fi prezentat de student în ultima săptămână de studii din cadrul semestrului.

Tematica referatelor pentru unitatea de curs Fiscalitate

1. Politica fiscală a statului privind sectorul agricol al Republicii Moldova.

2. Organele administrației fiscale: structura, drepturile și obligațiile. Controlul fiscal.
3. Planificarea și evaziunea fiscală.
4. Moralitatea fiscală și modalitatea de stimulare morală a contribuabililor onești.
5. Analiza comparativă a sistemelor fiscale în Statele Membre ale Uniunii Europene.
6. Studiu privind reforma fiscalității în Uniunea Europeană.
7. Studiu privind dubla impunere internațională.
8. Reguli speciale pentru determinarea unor tipuri separate de venituri (impozitarea fondurilor nestatale de pensii, notarilor privați, fondurilor de investiții, nerezidenților etc.).
9. Regimul fiscal aferent creșterii de capital și a dividendelor.
10. Regimul fiscal în cazul lichidării sau reorganizării agentului economic.
11. Tipuri de încălcări fiscale privind organizarea operațiunilor de casă, cauzele apariției lor și sancțiunile atribuite acestora.
12. Aspecte privind factura fiscală: eliberarea, anularea, întocmirea incompletă, restabilirea în caz de pierdere și evidența electronică a acesteia.
13. Aspecte privind utilizarea E-facturii.
14. Tipuri de încălcări fiscale aferente TVA și sancțiunile practicate.
15. Tipuri de încălcări fiscale aferente accizelor și sancțiunile practicate.
16. Tipuri de încălcări fiscale a taxelor locale și sancțiunile practicate.
17. Serviciile fiscale electronice și rolul implementării acestora în practica economică.
18. Procedura documentară a operațiunilor de import – export.
19. Regimul vamal: tipurile, caracteristica și rolul regimului vamal.
20. Sursele de constituire și modul de distribuire a mijloacelor fondului rutier.
21. Cooperarea internațională în domeniul vamal.
22. Rolul taxelor vamale în relațiile externe ale Republicii Moldova cu alte state.
23. Impactul impozitelor directe asupra proceselor social-economice.
24. Impactul impozitelor indirecte asupra proceselor social-economice.
25. Sistemul taxelor locale: problemele administrării.
26. Programul de conformare fiscală voluntară a contribuabilului.
27. Procedura de restituire a TVA după program.
28. Studiu comparativ privind așezarea și perceperea TVA în diferite state ale lumii.

Evaluare

Evaluarea studenților se realizează în corespundere cu Regulamentul de organizare a studiilor superioare de licență (Ciclul I) în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți și cu Regulamentul-cadru privind evaluarea cunoștințelor studenților, obținute în procesul de formare

și a rezultatelor academice ale studenților în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți.

Evaluarea curentă presupune implicarea studenților în cadrul discuțiilor, dezbaterilor, exercițiilor de reflecție promovate la orele de seminar și testelor în formă scrisă (fiecare student trebuie să acumuleze minim 6 note per modul). Studentul este apreciat cu câte o notă la minimum 6 teme aleatoare din temele propuse spre studiere.

La final, studentul va obține media evaluării curente (E_c), formată din notele obținute în cadrul unităților de curs din componența modulului.

În conformitate cu prevederile Regulamentului de organizare a studiilor superioare de licență (ciclul I) și integrate, aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1625 din 12.12.2019¹ studenții, obligatoriu, vor susține o probă de *evaluare periodică* prin care se urmărește estimarea situației intermediare a reușitei studentului. Evaluarea periodică se va promova sub formă de test scris, incluzând diferite categorii de itemi.

Studenții care absentează și cei care obțin o notă mai mică decât 5, vor avea posibilitatea să susțină repetat testul de evaluare periodică.

De asemenea, studenții vor fi evaluați în baza realizării lucrului individual (L_i) care este prezentat de către student în ultima săptămână de studii din cadrul semestrului. Însărcinările pentru lucrul individual sunt stipulate în compartimentul Activități de lucru individual al studentului.

Nota semestrială (N_s) se calculează ca media aritmetică dintre următoarele trei componente:

- a) media notelor obținute la evaluările curente (E_c);
- b) nota obținută în cadrul evaluării periodice (E_p);
- c) nota/media pentru lucrul individual (L_i).

$$N_s = \frac{E_c + E_p + L_i}{3}$$

La examinarea finală sunt admiși doar studenții care întrunesc următoarele condiții:

- nota medie a evaluărilor curente E_c este de cel puțin 5.00;
- nota evaluării periodice E_p este de cel puțin 5.00;
- media pentru activitatea de lucru individual L_i este de cel puțin 5.00.

Evaluarea finală se realizează sub formă de examen scris. Nota finală se calculează conform formulei:

$$N_f = N_s \times 0.6 + N_e \times 0.4,$$

unde N_f – nota finală; N_s – nota semestrială; N_e – nota de la examen.

---

¹ Regulamentul de organizare a studiilor superioare de licență (ciclul I) și integrate, aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1625 din 12.12.2019.
Disponibil: https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordinul_nr._1625_din_12.12.2019.pdf

Subiectele pentru evaluarea finală

1. Esența și conținutul fiscalității.
2. Apariția și dezvoltarea impozitelor.
3. Conținutul și rolul impozitelor.
4. Elementele impozitului.
5. Principiile generale ale fiscalității.
6. Planificarea fiscală și evaziunea fiscală.
7. Sistemul Fiscal al Republicii Moldova.
8. Funcțiile impozitelor și factorii de influență a acestora.
9. Clasificarea impozitelor după diferite criterii.
10. Drepturile, obligațiile și apărarea intereselor contribuabililor.
11. Organele administrației fiscale: structura, drepturile și obligațiile. Controlul fiscal.
12. Subiecții impunerii cu impozit pe venit. Compoziția venitului impozabil.
13. Sursele de venituri neimpozabile.
14. Modul de determinare a venitului impozabil și de calculare a impozitului pe venit.
15. Deducerile permise în scopuri fiscale. Reglementarea cheltuielilor de producție în scopul impozitării.
16. Impozitarea veniturilor aferente creșterii de capital.
17. Reguli de evidență a veniturilor și cheltuielilor aferente persoanelor fizice și juridice.
18. Impozitarea unor categorii de contribuabili.
19. Regimul fiscal în cazul lichidării sau reorganizării agentului economic. Perioada fiscală a impozitului pe venit.
20. Regimul fiscal pentru dividende.
21. Modalitatea de declarare și de plată a impozitului pe venit.
22. Subiecții și obiectele impozitului pe venit reținut la sursa de plată.
23. Reținerea impozitului pe venit din salariu și din alte plăți efectuate de către patron în folosul angajatului.
24. Reținerea impozitului pe venit din alte plăți decât salariul.
25. Achitarea impozitelor reținute la sursa de plată și prezentarea documentelor privind plățile și /sau impozitele reținute.
26. Esența TVA, subiecții și obiectul impunerii cu TVA. Cotele TVA.
27. Înregistrarea ca plătitor de TVA. Anularea înregistrării ca plătitor de TVA. Factura fiscală.
28. Livrări scutite de TVA. Livrări la cota zero.

29. Modalitatea de calculare, trecerea în cont și procedura de restituire a TVA.
30. Declarația privind TVA și perioada fiscală aferentă acesteia.
31. Esența accizelor. Subiecții și obiectele impunerii cu accize. Cotele accizelor.
32. Procedura de înregistrare a plătitorilor de acciz.
33. Modalitatea de calcul, trecerea în cont și restituirea accizelor.
34. Înlesniri acordate la plata accizelor.
35. Declarația privind accizele și perioada fiscală a accizelor.
36. Subiecții și obiectul impunerii cu impozit privat. Cotele impozitului privat și stabilirea acestora. Calculul și achitarea impozitului privat.
37. Taxele vamale – subiecții, obiectele, cotele de impozitare. Procedura de import și export a mărfurilor.
38. Calculul și achitarea taxelor vamale. Baza de calcul a taxelor vamale.
39. Taxele percepute în fondul rutier: subiecții și obiectele impozabile. Cotele taxelor rutiere.
40. Modul de calculare și termenele de achitare a taxelor percepute în fondul rutier.
41. Evaluarea valorii bunului imobil. Baza impozabilă a impozitului pe bunuri imobiliare. Subiecții și obiectul impunerii.
42. Cotele impozitului pe bunuri imobiliare și scutiile de la plata acestui impozit.
43. Modalitatea de calcul și termenele de achitare a impozitului pe bunuri imobiliare.
44. Administrarea impozitului pe bunuri imobiliare.
45. Particularitățile impozitului pe avere.
46. Esența impozitului funciar. Subiecții și obiectele impozabile.
47. Cotele impozitului funciar și scutiile de la plata acestui impozit.
48. Modalitatea de calcul și termenele de achitare a impozitului funciar.
49. Administrarea impozitului funciar.
50. Natura economică a taxelor pentru resursele naturale. Obiectele și subiecții impozabili.
51. Taxele locale – sursă a formării bugetelor locale.
52. Subiecții și obiectele impozabile cu taxe locale.
53. Baza impozabilă a taxelor locale, modul de calcul și termenele de achitare a acestora.
54. Administrarea taxelor locale.
55. Obiectul de activitate al entităților economice în ramura comerțului.
56. Principii și reguli de evaluare a stocurilor de mărfuri.
57. Structuri de prețuri și formarea lor.
58. Formele și documentele aprovizionării cu mărfuri a activităților de comerț.

59. Contabilitatea aprovizionării cu mărfuri.
60. Formele și documentele vânzării mărfurilor în unitățile de comerț.
61. Contabilitatea vânzărilor în unitățile de comerț cu ridicata.
62. Contabilitatea vânzării mărfurilor cu plata integrală în numerar.
63. Contabilitatea vânzării mărfurilor prin alte forme de vânzare.
64. Contabilitatea circulației mărfurilor în consignație.
65. Contabilitatea circulației ambalajelor.
66. Sistemul de dări de seamă al gestionarilor.
67. Influența particularităților alimentației publice asupra organizării contabilității.
68. Calculația și formarea prețurilor în alimentația publică.
69. Documentarea și contabilizarea materiei prime și a produselor finite în laboratoarele de cofetărie și patiserie.
70. Contabilitatea vânzărilor în unitățile de alimentație publică.
71. Formele și documentele aprovizionării cu materii prime, produse și mărfuri în unitățile de alimentație publică.
72. Contabilitatea mărfurilor bufetelor și a magazinelor de culinarii.
73. Particularitățile dărilor de seamă a gestionarilor privind circulația materiei prime, produselor și mărfurilor în unitățile de alimentație publică.
74. Inventarierea mărfurilor și produselor – necesitate și etapele inventarierii.
75. Stabilirea, regularizarea și contabilitatea diferențelor de inventariere.
76. Reevaluarea mărfurilor. Contabilitatea rezultatelor reevaluării.
77. Clasificarea ambalajelor și organizarea contabilității acestora.
78. Contabilitatea circulației ambalajelor.

Model de test de evaluare periodică la unitatea de curs Fiscalitate

1. Continuați afirmația: Impozitul pe venit este 2 p.
2. Care dintre agenții economici prezentați sunt impozitați cu 4 % din venitul operațional
2 p.
  - agenții economici plătitori de TVA;
  - agenții economici neplătitori de TVA;
  - întreprinderile individuale și gospodăriile țărănești, neplătitoare de TVA.
3. Selectați varianta corectă: Venitul lunar al contribuabilului, angajat în domeniul transportului rutier de persoane, care este de 5820 lei, va fi impozitat cu impozit pe venit la sursa de plată în mărime de: 2 p.
  - 500 lei;

12%;

7 și 18%.

4. Selectați varianta corectă: La categoria veniturilor impozabile se referă: 2 p.

plăților compensatorii ce țin de executarea obligațiilor de serviciu ale militarilor;

bursele elevilor, studenților;

venitul din chirie;

pensiile alimentare și indemnizațiile pentru copii.

5. Selectați varianta corectă: Angajatul, invalid de gradul II va beneficia de o scutire în mărime de: 2 p.

a) 27000 lei lunar;

c) 31500 lei anual;

b) 27000 lei anual;

d) 19800 lei anual.

6. Selectați varianta corectă: Orice persoană care desfășură activitatea de întreprinzător reține ca parte a impozitului la sursa de plată 5% din royalty: 2 p.

a) adevărat

b) fals

7. Selectați varianta corectă: Drept facilitate acordată de patron se consideră: 2 p.

valoarea bunurilor materiale și nemateriale acordate salariatului de patron precum și efectuarea în favoarea acestora a altor plăți ce nu țin de îndeplinirea obligațiilor de serviciu;

orice venit obținut la locul de muncă sub formă de premii, ajutoare materiale, etc.

8. La care din veniturile de mai jos se reține impozitul pe venit la sursa de plată? 2 p.

a) salariu;

c) creștere de capital;

b) royalty;

d) venit din darea în arendă.

9. Selectați varianta corectă: Sursele de venit neimpozabile includ: 2 p.

a) plățile acordate salariatului de patron pentru recuperarea cheltuielilor personale;

b) venitul din chirie;

c) plățile compensatorii ce țin de executarea obligațiilor de serviciu ale militarilor;

d) bursele masteranzilor.

10. Cum se determină ajustarea veniturilor și cheltuielilor și care este rolul lor în scop fiscal? 2 p.

11. Încercuiți varianta corectă: Amortizarea în scopuri fiscale se calculează din luna punerii în funcțiune a mijlocului fix: 2 p.

a) adevărat

b) fals

12. Perioada fiscală în cazul impozitului pe venitul agentului economic care începe conform legislației, activitatea de întreprinzător la 1 octombrie anul curent este: 2 p.

un an fiscal începând cu 1 ianuarie și finisând cu 31 decembrie.

perioada cuprinsă între 30 octombrie și 1 ianuarie;

perioada cuprinsă între 1 octombrie și 31 decembrie.

12. Perioada fiscală în cazul impozitului pe venitul agentului economic care începe conform legislației, activitatea de întreprinzător la 1 octombrie anul curent este: 2 p.

un an fiscal începând cu 1 ianuarie și finisând cu 31 decembrie.

perioada cuprinsă între 30 octombrie și 1 ianuarie;

perioada cuprinsă între 1 octombrie și 31 decembrie.

13. Dreptul la scutirile indicate în Cererea lucrătorului privind acordarea scutirilor la impozitul pe venit din salariu se acordă: 2 p.

în luna în care a depus salariatul Cererea privind acordarea scutirii;

din luna imediat următoare lunii în care a depus salariatul Cererea privind acordarea scutirii.

14. Problemă 4 p.

SA „X” în baza actului de achiziție a procurat carne de porcine în formă sacrificată de la cetățeanul Ursu Vasile în valoare de 120 000 lei. Determinați mărimea impozitului reținut la sursa de plată din venitul cetățeanului respectiv și suma venitulului net al acestuia, argumentând răspunsul.

Baremul de notare

Nota	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Puncte	0-3	4	5-6	7-9	10-13	14-17	18-21	22-26	27-29	30

Model de test de evaluare periodică la unitatea de curs Contabilitate în comerț

1. Problemă. (5 puncte)

Stocul de materiale la 1 octombrie 2023 la o entitate a constituit 7 000 kg cu costul de intrare 20,50 lei/kg. În cursul lunii octombrie 2023 la depozitul de materiale au avut loc următoarele operațiuni:

1) 6 octombrie – intrare 5 000 kg la prețul de 19,0 lei/kg;

2) 11 octombrie – intrare 7 500 kg la prețul de 19,50 lei/kg;

3) 15 octombrie – ieșire (consum) 11 800 kg;

4) 22 octombrie – intrare 9 600 kg la prețul de 22,0 lei/kg;

5) 25 octombrie – ieșire (consum) 4 700 kg;

6) 27 octombrie – intrare 1 500 kg la prețul de 21,50 lei/kg;

7) 29 octombrie – ieșire (consum) 2 200 kg.

Utilizând datele anterioare, să presupunem că entitatea evaluează ieșirile de materiale conform metodei costului mediu ponderat după fiecare intrare.

În baza datelor din exemplu, determinați costul materialelor consumate în tabelul de mai

jos.

Data	Intrări			Ieșiri			Sold		
	cant., kg	preț, lei/kg	valoarea, lei	cant.,kg	preț, lei/kg	valoarea, lei	cant., kg	preț, lei/kg	valoarea, lei

2. Problemă. (2 puncte)

Baza angro „Felicia” S.A. achiziționează de la furnizor un lot de mărfuri, conform facturii fiscale în valoare de 84000 lei (inclusiv TVA 20%). În baza datelor din exemplu contabilizați costul de intrare a mărfurilor aprovizionate.

3. Problemă. (5 puncte)

Unitatea de comerț cu amănuntul „Retail” SRL a procurat conform facturii fiscale mărfuri și ambalaje: Valoarea mărfurilor la prețuri contractuale (cost de achiziție) 7200 lei, TVA – 20%, valoarea ambalajului – 500 lei; Costuri de transport – 800 lei (TVA – 20%). Adaosul comercial aplicat de intitate, inclusiv TVA constituie 35%. Entitatea ține evidența mărfurilor la preț cu vânzare și contabilizează TVA aferentă prețului de vânzare cu amănuntul la un subcont separat al contului 831 „Adaos comercial”. Reflectați evidența contabilă în cazurile în care:

– varianta 1 – conform politicilor contabile ale entității costurile de transport aferente procurării se includ în costul de intrare a mărfurilor;

– varianta 2 – costurile de transport se reflectă într-un subcont separat deschis la contul 217.6 „Costuri de transport”.

4. Problemă. (5 puncte)

Conform facturii fiscale, de la depozitul bazei angro au fost livrate mărfuri și ambalaje cumpărătorilor. Baza angro aplică adaos comercial în mărime de 22 %, TVA - 20 %. Costul mărfurilor livrate constituie 15500 lei, iar valoarea ambalajului 1200 lei. Suma TVA se determină ca o cotă procentuală a prețului mărfii care corespunde cotei fiscale și se include de către contribuabil în prețul mărfii vândute angro. De calculat valoarea mărfurilor la preț de vânzare, fără TVA. De calculat TVA aferentă valorii de vânzare. Reflectați contabil operațiunile privind vânzarea mărfurilor de la depozit.

Baremul de notare

Nota	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Puncte	1	2	3	4-5	6-8	9-10	11-13	14-15	16	17

Model de test de evaluare finală la unitatea de curs Fiscalitate

1. Stabiliți dacă este adevărată sau falsă afirmația: (10 puncte)

Impozitul reprezintă o contribuție bănească obligatorie cu titlu gratuit și parțial rambursabil.	
Impozitul pe bunurile imobiliare este inclus în sistemul impozitelor de stat.	
Veniturile obținute din TVA ocupă cota cea mai mare în structura impozitelor indirecte.	
Pierderile fiscale ale anului fiscal de gestiune se permit spre deducere în următoarea perioadă fiscală.	
Taxele reprezintă plata efectuată de persoanele juridice pentru serviciile prestate acestora de instituțiile publice.	
În anumite cazuri, suportatorul impozitului este o altă persoană decât subiectul impozitului.	
Impozitele reale nu mai sunt caracteristice epocii contemporane.	
La determinarea venitului impozabil se permite deducerea tuturor cheltuielilor (personale și ale întreprinderii).	
Obligația fiscală privind TVA se determină ca diferența dintre TVA colectată și TVA deductibilă.	
SFS este în drept să anuleze de sine stătător înregistrarea contribuabilului TVA.	

2. Selectați varianta corectă:

Care din mărfurile de mai jos constituie obiecte ale impunerii cu acciz: (2 puncte)

- îmbrăcămintea din blană;
- tehnica de calcul;
- mijloacele de transport specificate de cadrul normativ;
- zahărul din sfecla de zahăr;
- caviar.

Perioada fiscală aferentă TVA constituie: (1 punct)

- lună calendaristică;
- trei luni calendaristice;
- 12 luni consecutive;
- data de 25 a lunii următoare lunii în care au avut loc livrările de mărfuri.

Impozitul pe venit reprezintă: (3 puncte)

- un impozit direct;
- formă de colectare la buget a unei părți din valoarea produselor mărfurilor comercializate, serviciilor prestate care sunt supuse impozitării pe teritoriul Republicii Moldova;
- un impozit indirect;
- un impozit aplicat persoanelor juridice și fizice rezidente ale Republicii Moldova, care desfășoară activitate de întreprinzător pe venitul obținut de acestea din orice surse aflate în Republica Moldova, precum și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova, cu excepția deducerilor și scutirilor la care au dreptul.

un impozit general de stat.

Perioada fiscală în cazul impozitului pe venitul agentului economic care începe conform legislației, activitatea de întreprinzător la 1 septembrie 202x este: **(1 punct)**

un an fiscal începând cu 1 ianuarie și finisând cu 31 decembrie;

perioada cuprinsă între 30 septembrie și 1 ianuarie;

perioada cuprinsă între 1 septembrie și 31 decembrie.

Selectați varianta corectă: **(1 punct)**

în cazul TVA, subiectul impunerii este agentul economic înregistrat în calitate de plătitor de TVA iar suportatorul este consumatorul final;

în cazul impozitelor indirecte subiectul și suportatorul impunerii este una și aceeași persoană;

în cazul impozitelor directe subiectul și suportatorul impunerii sunt persoane diferite.

Cota impozitului reprezintă: **(1 punct)**

elementul pe care se fundamentează evaluarea (calculul) impozitului;

impozitul aferent unei unități de impunere;

unitatea în care se exprimă obiectul sau materia impozabilă.

Selectați varianta corectă: **(2 puncte)**

persoanele de vârstă pensionară, persoanele cu dezabilități severe și accentuate, persoanele cu dezabilități din copilărie sunt scutite de plata impozitului pe bunuri imobiliare/funciar;

subiecți ai impunerii cu taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii sunt persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și persoanele juridice, care dispun de unități comerciale;

obiectul impunerii la taxa de aplicare a simbolicii locale îl constituie bunurile declarate la licitație.

3. Selectați valoarea TVA calculată pentru fiecare tip de livrare, în baza datelor indicate în coloanele de mai jos (4 puncte)

Livrarea zahărului din sfecla de zahăr la valoarea fără TVA de 800 lei.	0
Livrarea de miere de albine în valoare de 500 lei, fără TVA.	64
Exportul de produse lactate la valoarea de 3000 lei, fără TVA.	110
Livrarea produselor de patiserie în valoare de 550 lei, fără TVA.	40

4. Prezentați definiția termenilor de mai jos (12 puncte)

Unitatea de impunere reprezintă	
Valoarea impozabilă a mărfurilor importate constituie	

Taxa este	
Administrarea fiscală reprezintă	

Baremul de notare

Nota	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Puncte	6	9	11	12-15	16-20	21-24	25-28	29-32	33-36	37

Model de test de evaluare finală la unitatea de curs Contabilitate în comerț

1. Problemă. (2 puncte)

Calculați adaosul comercial (marja brută) după procentul mediu aferent mărfurilor vândute pe luna decembrie a anului curent în baza datelor din tabelul de mai jos.

831 „Adaos comercial”				217 „Mărfuri”			Sold la începutul lunii	Procentul mediu al adaosului comercial	Adaosul comercial aferent stocului de mărfuri	Adaosul comercial aferent mărfurilor vândute
Rulaje		Sold prealabil	Comercializate în cursul unei luni	Stocul de mărfuri la finele lunii	Total					
Debit	Credit									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
82000	-	117500	?	223000	216600	?	?	?	?	

Întocmiți formula contabilă ce reflectă adaosul comercial aferent mărfurilor vândute.

2. Problemă. (5 puncte)

În depozitul angro au intrat mărfuri de la un furnizor, conform facturii fiscale care cuprinde: valoarea mărfurilor la prețuri de cumpărare 14250 lei și TVA - 20%. Din totalul mărfurilor achiziționate, la recepție au fost depistate lipsuri în sumă de 1500 lei, inclusiv TVA.

Reflectați intrarea mărfurilor și lipsurile depistate în cazurile în care:

- varianta I - lipsurile au fost comise din vina furnizorului;
- varianta II - lipsurile au fost comise din vina gestionarului și vor fi recuperate la prețuri de piață cu un adaos comercial de 10% (marja brută).

3. Problemă. (5 puncte)

Conform facturii fiscale au fost achiziționate de la furnizor mărfuri în valoare de 1500 lei, TVA – 20 %. Valoarea mărfurilor determinată prin scăderea deșeurilor constituie 1460 lei. Suma deșeurilor conform normelor este 40 lei. Adaosul comercial, inclusiv TVA, constituie 35%. Entitatea contabilizează TVA aferentă prețului de vânzare cu amănuntul la un subcont separat al contului 831 „Adaosul comercial”. Reflectați contabil operațiunile aferente intrării mărfurilor la entitatea economică.

4. Problemă. (5 puncte)

Conform facturii fiscale, au fost primite mărfuri valoarea cărora a constituit 11000 lei, TVA – 8%, valoarea ambalajului - 120 lei. În schimb au fost livrate mărfuri la valoarea totală de 12000 lei, inclusiv TVA – 20%. În baza datelor din exemplu contabilizați operațiunile economice.

Baremul de notare

Nota	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Puncte	1	2	3	4-5	6-8	9-10	11-13	14-15	16	17

Resurse informaționale

Obligatorii:

1. Codul Fiscal al Republicii Moldova pe anul curent, cu modificările și completările în vigoare. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=122989&lang=ro#.

2. Legea contabilității și raportării financiare: nr. 287 din 15 decembrie 2017. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2018, nr. 1-6/22 din 05.01.2018 (cu modificările ulterioare).

3. Legea cu privire la comerțul interior nr. 231 din 23.09. 2010. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2010, nr. 206 -209 din 22.10.2010 (cu modificările ulterioare).

4. Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451-XV din 30.07.2001. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2005, nr. 26-28 din 18.02.2005 (cu modificările ulterioare).

5. Regulamentul privind evidența și calcularea amortizării mijloacelor fixe în scopuri fiscale, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 704 din 27.12.2019. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*: 2019, nr. 400-406 din 31.12.2019 (cu modificările și completările ulterioare).

6. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 693 din 11.07.2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venitul persoanelor juridice și persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător; Regulamentului cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venitul persoanelor fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova; Regulamentului cu privire la impozitul pe venitul nerezidenților. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*: 2018, nr. 295-308 din 10.08.2018 (cu modificările și completările ulterioare).

7. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova pentru aprobarea regulamentului privind restituirea TVA nr. 93 din 01.02.2013. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*: 2013, nr. 27-30 din 08.02.2013 (cu modificările și completările ulterioare).

8. BAJEREAN, E. *Evidența contabilă în comerț*. Chișinău: ASEM, 2011. 332 p.

9. BAJEREAN E., MELNIC, G., ȚUGULSCHI, I., BUGAN, C. *Contabilitatea în comerț, conform noilor reglementări contabile*. Chișinău: Tip. Centrală, ASEM, 2016. 310 p.
10. GRIGOROI, L., LAZARI. L., et alt. *Contabilitatea întreprinderii*. Chișinău: Ed. Cartier, 2011, 508 p.
11. HÎNCU, R. și alții. *Metode și tehnici fiscale. Curs universitar*. Chișinău, ASEM, 2005, 261 p.
12. GRIU, M. *Fiscalitatea: Note de curs*. Chișinău: Universitatea de Studii Europene din Moldova, 2013. 75 p.
13. POLCANOVA, A. *Metode și tehnici fiscale: Note de curs*. Chișinău: Tehnica-UTM, 2022. 140 p.
14. POLCANOVA, A., SURDU, L. *Metode și tehnici fiscale: Îndrumar metodic privind îndeplinirea lucrului individual*. Chișinău: Tehnica-UTM, 2021. 23 p.
15. SECRIERU, A., DRAGOMIR, L., PETROAIA, A. *Impozite și taxe locale. Ghidul autorităților publice locale*. Chișinău: 2016, 108 p.
16. TULVINSCHI, M. *Fiscalitate. Curs pentru învățământ la distanță*. Universitatea Ștefan Cel Mare din Suceava. 2021. 142 p.

Suplimentare:

1. Legea fondului rutier: nr. 720 – XIII din 02.02.1996. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*: 2010, nr. 247 – 251 din 17.12.2010 (cu modificările și completările ulterioare).
2. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale nr. 145 din 26.02.2014. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*: 2014, nr. 49-52 din 28.02.2014 (cu modificările și completările ulterioare).
3. Legea privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative: nr. 60 din 23.04.2020. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*: 2020, nr. 108-109 din 25.04.2020 (cu modificările și completările ulterioare).
4. BENȚA, M. BENȚA, A. *Tratat de fiscalitate practică. Optimizare fiscală*. București: Editura C. H. Beck, 2018, 576 p.
5. BOȘCANEANU, N., IOVU-CĂRĂUȘ, M. *Fiscalitate*. Chișinău: ASEM, 2012. 159 p.
6. BUCUR V., GRAUR A. *Contabilitatea impozitelor. Teorie și practică*. Manual. Chișinău: ASEM, 2016. 618 p.
7. GRICIUC, P. Îmbunătățirea administrării instrumentelor fiscale prin implementarea managementului riscului. În: *Conferința științifică internațională „Potențialul de finanțare al*

pieței financiare nebancale și perspectivele dezvoltării acesteia” din 27-28 noiembrie 2015, Chișinău: ASEM, p. 313-318, ISBN 978-9975-3018-4-8.

8. GRICIUC, P. Optimizarea sistemului fiscal – premisa creării unei economii de piață funcțională în Republica Moldova. În: *Studia Universitatis Moldaviae, Seria „Științe exacte și economice”*. 2015, nr. 2, p. 125-129. ISSN 1857-2073, ISSN online 2345-1033.

9. GRIGORE, M. *Fiscalitate și gestiune fiscală. Note de curs*, eLis, 2020. 150 p.

10. PARASCHIVESCU, M., RADU, F. *Concepte și modele contabile în activitatea de comerț exterior*. Iași: Editura Tehnopress, 2005. 467 p.

11. POSTOLACHE, V. Conceptualizarea administrării fiscale în condiții moderne. În: *Международная научно-практическая конференция «Наука. Образование. Культура» 32-ая годовщина Комратского государственного университета*. 2022, pp. 108-112.

12. RADU, F., PARASCHIVESCU, M. *Contabilitatea operațiunilor de comerț exterior*. Iași: Editura Tehnopress, 2007. 280 p.

13. Raportul de evaluare a sistemului de administrare fiscală din Republica Moldova. Disponibil: <https://sfs.md/en/news/raportul-de-evaluare-a-sistemului-de-administrare-fiscala-dinrepublica-moldova>.

14. TOFAN, T., DRAGOMIR, L. *Finanțe publice și buget. Note de curs și aplicații practice*. Chișinău: CEP USM, 2020. 143 p.

15. TUHARI, T. *Contabilitatea operațiilor în comerț*. Chișinău: Centrul ed. ASEM, 2002. 215 p.